

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
Мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 17

16-17 березня 2023 р.

ISSN 2786-6823 (print)

Тернопіль, Україна –
Переворськ, Польща
2023

УДК 001 (063)

«Світ наукових досліджень. Випуск 17»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 16-17 березня 2023 р.) / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. – 318 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 17», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юрійвна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ ГЕНЕТИКИ У СПОРТІ

Старостенко Ігор Андрійович

студент, Навчально-науковий медичний інститут,
Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Науковий керівник: Деменко Марина Миколаївна

кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри фізіології
і патофізіології з курсом медичної біології,
Навчально-науковий медичний інститут,
Сумський державний університет, м. Суми, Україна
ORCID: 0000-0003-0717-5922

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4398/>

Спорт і фізична активність має велике значення життєдіяльності особистості. Для когось це просто хобі, розвага, а для когось – сенс життя. Спорт і генетика це два поняття, які взаємопов'язані між собою: з одного боку схильність до певного типу навантажень визначені генетично, з іншого – спорт може змінити наші гени. Також за допомогою генетичних маркерів вчені намагаються відстежити ризики та схильності до травм та захворювань, які можуть стати причиною раптової смерті у спортсменів.

Спортивні досягнення в більшості залежать від генетики. Якщо проаналізувати дослідження доктора Роберта Петреллі, який припустив, що різниця в результатах при однаковому фізичному навантаженні залежить від кількості та ефективності клітин-сателітів – стовбурових клітин м'язової тканини. На початку експерименту учасники з найкращими показниками мали в середньому 21 клітину на 100 м'язових волокон, а після 16 тижнів тренувань кількість клітин-сателітів зросла до 30 клітин на 100 волокон. Учасники, м'язи яких не збільшилися в процесі експерименту, мали близько 10 клітин-сателітів на 100 м'язових волокон. Ця кількість не змінилася після тренування.

Залежність спортивних результатів від генетики підтвердило ще одне дослідження. В результаті однакових тренувань із 66 учасників 17 збільшили площу поперечного перерізу м'язів на 58%, 32 спортсмена – на 28%, а у 17 змін не відбулося.

Причини таких результатів:

- підвищення синтезу механічного чинника зростання;
- підвищення синтезу міогеніну;
- підвищення синтезу генів IGF-ІЕа із різновиду механічного фактору росту.

Окрім того, з високою експресією ключових генів гіпертрофії швидше адаптуються до силовим тренувань, ніж звичайні люди.

Насправді як встановлено дослідженнями, то спортивні досягнення залежать від генетики, але це не повністю так, тому що під час експериментів кожна людина не була індивідуально вивчена. І наприклад, до уваги не брались чинники, які впливають на генетику, а як ми знаємо кожна людина індивідуальна

і чинники на кожную особистість діють по різному. Також деякі люди схильні до накопичення жиру, іншим складно збільшити м'язову масу. Навіть серед елітних спортсменів немає людей з ідеальною генетикою, але вони все ж таки працюють над недоліками і домагаються своїх цілей.

Отже, можна сказати, що спортивні досягнення залежать від генетики на 80%, а інші 20% залежать від нашого способу життя та мотивації. Знання генетичних закономірностей необхідні для правильної організації тренувального процесу у спорті, а й у заняттях масової фізичної культурою. Сучасний рівень знань про структуру та функції геному у поєднанні з ДНК – технологіями відкриває широкі можливості для тестування генетичної схильності людини до різних фізичних навантажень. Серед факторів, що визначають успішність тренування, важливе місце приділяється оптимальному вибору спортивної діяльності особистості.

ВИВЧЕННЯ ДУМКИ ПАЦІЄНТІВ СТАЦІОНАРНИХ ВІДДІЛЕНЬ ЩОДО ЗАДОВОЛЕНОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЮ МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ

Федорків Наталія Борисівна

*кандидатка медичних наук, доцентка,
Івано-Франківський медичний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: 0000-0002-0987-0286*

Ціхонь Зоя Олексіївна

*кандидатка медичних наук, доцентка,
Івано-Франківський медичний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: 0000-0002-7231-1225*

Карпінець Ігор Мирославович

*кандидат медичних наук, доцент,
Івано-Франківський медичний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: 0000-0002-5030-1667*

Ковальчук Ростислав Євгенович

*кандидат медичних наук, доцент,
Івано-Франківський медичний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: 0000-0001-9826-9312*

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4375/>

Вступ. Розглядаючи питання трансформації процесів в системі охорони здоров'я, не можна оминути тему якості медичної допомоги. Надання якісної медичної допомоги у більшості країн світу розглядається як основа національної політики в сфері охорони здоров'я [1].

Наукове видання

«Світ наукових досліджень. Випуск 17»

Рік заснування – 2011

Видання виходить 10 разів на рік

Відповідальний за випуск *У.О. Русенко*
Комп'ютерне верстання *О.В. Ковальський*

Підписано до друку 27.03.2023
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк на дублюкаторі.
Умов.-друк. арк. 4,5. Обл.-вид. Арк 4,95.
Тираж 200 прим.

Громадська організація «Наукова спільнота»
46027, Україна, м. Тернопіль, вул. Загребельна, 23
Ідентифікаційний код 41522543
тел. 0979074970
E-mail: rusenkos@ukr.net

Відріковано ФО-П Шпак В.Б.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК№7599 від 10.02.2022р.
Свідоцтво про державну реєстрацію № 073743
СПП № 465644
Тел. 097 299 38 99
E-mail: tooums@ukr.net